

- Výsledky kolektivního vyjednávání pomáhají zaměstnancům zmírnit dopady vysoké inflace a vládního daňového balíčku.
- Nejvyšší hornické vyznamenání, medaili Jiřího Agricoly získal předseda SHO Jiří Waloszek.

Odbory Sev.en Česká energie vyjednaly růst mezd o 9 procent

Kolektivní vyjednávání bylo ve skupině Sev.en Česká energie dokončeno a uzavřeno na konci loňského roku. Ve většině společností je podniková kolektivní smlouva platná do konce letošního roku. Proto se jednalo především o změnách vycházejících z legislativy a vyjednávaly se dodatky kolektivních smluv týkající se růstu mezd pro rok 2024. Předsedy Sdružení odborových organizací skupiny Sev.en Česká energie Jaromíra Franty se HGN zeptal na průběh a výsledek kolektivního vyjednávání.

Odborové sdružení vyjednává dodatky pro tři hlavní společnosti skupiny Sev.en. Vlivem chaotického rozhodování vlády je situace v těžebním průmyslu rok od roku složitější. Ovlivnilo to i zahájení kolektivního vyjednávání?

Velkou podnikovou kolektivní smlouvu každoročně doplňujeme vyjednáváním dodatků kolektivní smlouvy pro jednotlivé společnosti s jednoletou platností. Platnost velké podnikové smlouvy končí na konci letošního roku. Díky tomu dva tisíce zaměstnanců společností Severní energetická, Vršanská uhelná a Sev.en Inntech zná od počátku tohoto roku podmínky, za jakých budou pracovat a také vědí, kolik si v roce 2024 vydělají.

Zaměstnance pochopitelně nejvíce zajímá růst mezd, který pro ně odbory s vedením dohodly. Možná ale nevnímají, že vyjednávání o růstu mezd a dalších požitcích je pro odbory stále náročnější. Je to tak?

Skutečně, situace je rok od roku pro těžební společnosti a její zaměstnance čím dál náročnější. Vláda naděluje dárečky, které odborům kolektivní vyjednávání ztěžují. Konkrétně v minulosti to byla windfall tax neboli zdanění nadměrných zisků. Pro letošní rok nám vládní pětikolka nadělila konsolidační, přesněji řečeno daňový balík, který je, s prominutím, dílem naprostých ignorantů. A jako by to nestačilo, kabinet rozhodl o zvýšení odvodů z vydobytého nerostu a dobývacího prostoru skoro o 100 procent. Takže to jsou ty dárečky od politiků, které situaci v těžebním průmyslu samozřejmě komplikují. A kolem toho se odvíjela úvodní debata se zástupci zaměstnavatelů při zahájení kolektivního vyjednávání. A je to pochopitelné. Všechna ta vládní opatření mají stamilionové dopady na těžební firmy a potažmo na jejich zaměstnance, ale i na regiony, ve kterých žijí a pracují.

Neopominul jste v tom výčtu na emisní povolenky?

Nezapomněl jsem na ně, to je kapitola sama o sobě, je to děs běs. My každý rok řešíme nějaký problém, který jsme si nevyrobili, o to se starají vládní nebo eurousní politici. Z toho důvodu jsme si před zahájením posledního kolektivního vyjednávání museli nejdříve vyjasnit dopady vládních opatření, probrat, co to pro odbory znamená a stanovit priority. Důležité je také při zahájení vyjednávání chápat argumenty předkládané zaměstnavatelem. Naštěstí i naši zaměstnavatelé vnímají a chápou složitou situaci zaměstnanců a dopady, které se na ně a jejich rodiny kvůli neschopnosti a aroganci vlády Petra Fialy jen hrnou. Mám na mysli rekordní inflaci Česka v rámci EU, rostoucí ceny tepla a energií, zdražování potravin, pohonných hmot a tak dále. Vedení naší skupiny citlivě vnímá problémy zaměstnanců, a to je motivace pro obě strany nedobrou situaci řešit rozumně, nejlépe tak, že musí trochu ubrat ze svých představ. Zaměstnavatelé i odbory naštěstí od počátku deklarovaly, že se chtějí dohodnout.

Co se tedy odborům povedlo pro zaměstnance vyjednat?

Uzavřeli jsme pro letošní rok tři dodatky kolektivní smlouvy pro Severní energetickou, Vršanskou uhelnou a Sev.en Inntech. Ve všech společnostech skupiny by mělo dojít k nárůstu průměrného výdělků o devět procent. V posledních letech dojednáváme rovněž výkonnostní bonus. Dále sem patří náklady sociálního charakteru, které pro letošní rok vláda zatížila zdaněním zaměstnaneckých benefitů.

Za stávající situace to není špatný výsledek. Souhlasíte?

Když vezmu v úvahu průběh kolektivního vyjednávání, kdy jsme se zaměstnavateli k sobě hledali cestu, tak výsledek skutečně není podle mne vůbec špatný. Česká národní banka predikuje pro letošní rok inflaci v rozmezí dvou a půl až tři procenta. Realita je trochu někde jinde, a o tom jsme se zaměstnavatelem

Jaromír Franta

rovněž debatovali. Ale přesto, nebo právě proto jsem přesvědčený, že dojednaný růst mezd o devět procent pro letošní rok je pro zaměstnance tří velkých společností dobrý výsledek. Řekl bych, že za stávající situace je to maximum možného.

Kontrolní otázka: Rovná se růst průměrného výdělků růstu tarifní mzdy, nebo do tarifu jde jen část navýšení?

Mzdu tvoří pět složek. Nejdůležitější je mzdový tarif. Procentuálně je tarif zastoupen v celkové mzdě cca 65 procenty. Následují prémie, náhrady mzdy, příplatky a odměny. Takže pokud se navýší tarif, tak se úměrně zvyšují i ostatní složky mzdy. Celé navýšení se tedy promítne ve všech složkách mzdy a na konci roku by to pro danou společnost mělo být uvedeno devět procent.

I přes vládní úsporný balíček, který zdanil benefity, se skupina Sev.en Česká energie rozhodla ponechat veškeré zaměstnanecké benefity ve stávající podobě. Je to tak?

Začal bych pozitivní informací. Odbory vyjednaly, že zaměstnavatel ponechá výkonnostní bonus pro letošní rok ve stejné výši, to je 10 tisíc korun, který bude zaměstnancům vyplacen, pokud splníme požadavky obchodníků. Pokud se týká zaměstnaneckých benefitů, ty spadají do sociální oblasti, o které jsme se zaměstnavatelem rovněž jednali.

Základní dohodou je, že benefity pro rok 2024 zůstanou beze změn. Problém máme s vládním nesmyslem, kterému se říká úsporný balíček, pro který zatím vláda nevydala přesné prováděcí pokyny. Pokud by tedy nastala komplikace s poskytováním benefitů, budeme o tom se zaměstnavatelem jednat a pokusíme se najít řešení. Pro představu, náklady sociálního charakteru pro zaměstnance jdou do desítek milionů korun. Jde zejména o Program zdraví, z něhož může každý zaměstnanec vyčerpat podle vlastního uvážení 10 tisíc korun na podporu svého zdraví. Do sociálních nákladů spadají rovněž rekondiční pobyty pro členy hlavní báňské záchranné služby, sociální výpomoci, organizace společenských akcí a další požitky.

Jaký ohlas má růst mezd vyjednaný v dodatku kolektivní smlouvy u zaměstnanců?

Na hodnocení je ještě brzy a přenechám ho našim členům a zaměstnancům. Za sebe opakují, že vyjednaný růst mezd včetně tarifů je za dané situace více než dobrý. Osobně pak chci i prostřednictvím našeho svazového časopisu poděkovat odborovému vyjednávacímu týmu za odvedenou práci, která je rok od roku náročnější.

Co očekáváte, že přinese letošní rok, a jaké budou odborové priority?

V dubnu bude zasedat sněm našeho odborového sdružení, a na to se intenzivně připravujeme, například začínáme projednávat různé body programu. Po sněmu se začneme chystat na vyjednávání nové kolektivní smlouvy. Pokud bude platit tři roky, tak v jejím průběhu ukončí činnost lom ČSA. To nastane v průběhu roku 2026. Mění se legislativa. Politici těžebnímu průmyslu stěžují neustále situaci svými psycho výplody. Takže to jsou skutečnosti, na které se musíme připravit a reagovat na ně v nové kolektivní smlouvě.

V březnu bude v Luhačovicích zasedat X. sjezd Odborového svazu PHGN. Co od sjezdového jednání očekáváte?

Očekávám, že zhodnotíme uplynulé čtyřleté období a připravíme odborový svaz na nové výzvy. Pro všechny kolegy z hornického svazu, ať už z OKD, ze Sokolovské uhelné, ze státního podniku DIAMO nebo dalších odborových sdružení to nebude jednoduché období. O to se postará tato vláda a eurounijní politici. Bude důležité, abychom byli jednotní a navzájem se podporovali. Aby nás vedení odborového svazu a rada svazu nekompromisně zastupovaly při jednáních na nejvyšších úrovních. To by se asi mělo objevit i v usnesení sjezdu, že odborový svaz je jednotný a že tak bude i nadále fungovat.

Petr Koley

V SDD Ostrava a v PKP Cargo International i letos vzrostou mzdy

Kolektivní vyjednávání v dodavatelských organizacích působících v Moravskoslezském kraji není jednoduché. Podnikatelské záměry se utváří podle vysoutěžených výsledků jednotlivých výběrových řízení a následně se v uzavřených obchodních smlouvách v průběhu zakázek těžko mění sjednaná cena. To platí i pro Odborové sdružení zaměstnanců VOKD Karvina.

Proto jsme šli do kolektivního vyjednávání o Dodatku číslo 1 ke kolektivní smlouvě na léta 2023 až 2027 s představou, že musíme našim zaměstnancům aspoň částečně zmírnit dopady inflace a neutěšené ekonomické situace, kdy se občanům zvyšují všechny poplatky stanovené vládním konsolidačním balíčkem od 1. ledna 2024.

S vedením akciové společnosti Slezská důlní díla jsme se po několikakolovém vyjednávání nakonec dohodli, že všem zaměstnancům se od 1. ledna přidá do tarifní složky mzdy 8 procent, což v průměru na jednoho důlního zaměstnance představuje měsíční zvýšení základní tarifní mzdy o 2500 korun.

Dále obdrží naši zaměstnanci ke mzdě stravenkový paušál. V letošním roce jsme tuto nenárokovou složku (benefit) v kolektivní smlouvě navýšili na 116 korun za odpracovanou směnu. Celkově tak za měsíc získá zaměstnanec ke své mzdě další peněžní příspěvek ve výši 2520 korun, což v současné době není nezajímavé finanční plnění.

Ve společnosti PKP Cargo International je uzavřena kolektivní smlouva na období 2022

–2025 a tarifní mzdy jsou každoročně navýšovány formou dodatku ke kolektivní smlouvě. V dodatku pro letošní rok odbory vyjednaly, že zaměstnancům každý měsíc poroste mzda o 1000 korun. A podle vývoje ekonomiky by k další úpravě mzdy mohlo dojít již od 1. července letošního roku.

Václav Sacha
předseda OSZ VOKD Karvina

KARVINÁ: Bezmála 80 tisíc korun vynesl prodej charitativního kalendáře pro rok 2024 s názvem Zdař Bůh, jenž za podpory OKD vytvořil ostravský fotograf Boris Renner. Objevily se v něm scénérie ze starých šachet, z hornických oslav a tradičních akcí, ale také současných provozů Dolu ČSM, jako čelba či úpravna uhlí. Celkový výtěžek dostane Spolek svatá Barbora pomáhající rodinám s hornickými sirotky.

PRAHA: Státní podnik DIAMO získal prestižní ocenění, a to v rámci 28. ročníku soutěže Českých 100 Nejlepších. Ocenění udělila společnost COMENIUS v oborové kategorii Stavebnictví a doprava. Slavnostní galavečer s předáním cen proběhl 1. prosince 2023 v Obecním domě v Praze.

KARVINÁ: Vedení těžební společnosti OKD a odborové organizace po šesti kolech intenzivních jednání podepsaly dodatek ke kolektivní smlouvě na rok 2024. Od ledna se tak zvýšily tarifní mzdy o 5 %. Dalšího 0,5 % objemu mzdových prostředků bude vyplaceno jako odměna za dodržování bezpečnosti. Vzrostou také vybrané příplatky, benefity se nemění. Těžební společnost OKD zaměstnává přibližně 3300 lidí. Průměrná měsíční mzda v roce 2022 byla 49 354 korun.

SOKOLOV: Zástupci města Sokolova a společnosti Sokolovská uhelná a SUAS GROUP jednali o budoucím rozvoji areálu koupaliště Michal u Sokolova a jeho okolí. Postupnými kroky se nejen rozšíří nabídka koupaliště o další atrakce a zázemí pro návštěvníky ze Sokolovska i pro kempaře, ale v příštích letech v okolí také vyrostou nové chatky a domky zasazené do malebné přírody nedaleko vodní plochy.

Z regionů

MOST: Jednou z největších atrakcí Uhelného safari je dlouhodobě návštěva skryvkového rýpadla RK 5000, které pracovalo v lomu ČSA a je největším strojem svého druhu u nás. Jeho technický stav už několik měsíců návštěvy veřejnosti neumožňoval, a proto bylo rozhodnuto o naskenování celého stroje a vytvoření 3D modelu pro budoucí virtuální prohlídky jeho interiéru. Gigant mezi skryvkovými rýpadly dosahuje výšky 40 metrů a délky 160 metrů. Celý kolos váží 5500 tun

OSTRAVA: Těžební společnost OKD plánovala v loňském roce přijmout 200 kvalifikovaných pracovníků jako náhradu za přirozené odchody. Podařilo se jí získat 194 nových zaměstnanců. I v letošním roce bude muset ty odcházející po dosažení nároku na důchod nebo ze zdravotních důvodů nahrazovat novými. Chce proto přijmout na dvě stovky pracovníků, zejména těch s důlní praxí. S nabídkou se teď chystá oslovit hlavně bývalé důlní pracovníky OKD a spoléhat bude i na doporučení stávajících zaměstnanců. Vybraným zájemcům nabídne perspektivu zaměstnání i za horizont roku 2026.

SOKOLOV: Podpořit ty, kteří se dostali do akutní nouze, do složitě životní situace a ze všeho nejvíce potřebují okamžitou pomoc – to je poslání, jež po celý rok naplňoval Nadační fond bývalého majitele Sokolovské uhelné Františka Štěpánka. Příspěvky z fondu se začaly rozdávat v prosinci 2022 dětem i dospělým a od té doby již pomohl 34 potřebným z celého Karlovarského kraje, mezi které rozdělil téměř 1,3 milionu korun.

Nejvyšší hornické vyznamenání získal předseda SHO Jiří Waloszek

Předseda Českého báňského úřadu (ČBÚ) Martin Štemberka, náměstek Sekce průmyslu a stavebnictví z ministerstva průmyslu a obchodu Eduard Muřický, prezident Zaměstnavatelského svazu důlního a naftového průmyslu (ZSDNP) Vladimír Budinský a předseda Odborového svazu PHGN Rostislav Palička předali 1. února v reprezentativních prostorách báňského úřadu osobnostem, které se zasloužily o rozvoj hornictví, nejvyšší báňské ocenění: medaile Jiřího Agricoly za rok 2023. Mezi oceněnými byl na návrh Odborového svazu PHGN předseda Sdružení hornických odborů Jiří Waloszek.

Slavnostní akt zahájila hymna „Hornický stav budiž velebený“. Medaile Jiřího Agricoly pak předali zleva Martin Štemberka, Eduard Muřický, Vladimír Budinský a Rostislav Palička.

Slavnost začala hymnou „Hornický stav budiž velebený“. Poté předseda ČBÚ Martin Štemberka připomněl historii vzniku a udělení nejvyššího báňského vyznamenání. Podtrhl význam hornického povolání a těžebního průmyslu pro Českou republiku a podíl oceněných osobností, které se celoživotní prací podílely na rozvoji odvětví a zaslouženě přebírají nejvyšší hornické vyznamenání. Připomněl rovněž podíl spoluzakladatelů tohoto ocenění, Odborového svazu PHGN a Zaměstnavatelského svazu ZSDNP.

„Vyznamenání medailí Jiřího Agricoly si pochopitelně velice vážím a jsem vděčný vedení našeho odborového svazu, že jsem byl navržen po 33 letech práce v hornictví na toto nejvyššího hornické vyznamenání. Pocházím z rodiny s hornickou tradicí, a to mě zavazuje nadále pracovat z pozice funkcionáře hornických odborů ve prospěch těžebních odvětví. Odbory mají tu sílu z pozice kolektivního vyjednávání dosáhnout toho, aby se zaměstnancům dostalo spravedlivé mzdy a sociálního

zabezpečení za tvrdou a často rizikovou práci, a v neposlední řadě bezpečného pracovního prostředí. To vše vede k zachování sociálního smíru ve firmách, na kterém právě odbory mají zásadní podíl. A o to budu jako odborový funkcionář usilovat společně se svými kolegy i v dalších letech.“

Předseda odborového svazu Rostislav Palička k tomu dodává: „Jirka Waloszek se v práci v odborech a pro odbory doslova našel, i z toho důvodu ho náš odborový svaz po právu nominoval na nejvyšší hornické vyznamenání.“

Medaile nese jméno Georgia Agricoly. Udílí se jako vyznamenání za dlouhodobý přínos a ojedinělé zásluhy ve prospěch českého hornictví. Georg Bauer (1494–1555), známější pod latinizovaným jménem Georgius Agricola, byl významný německý učenec. Je autorem po stovky let užívané hornické příručky a často je nazýván otcem mineralogie.

Text a foto: Petr Kolev

Jiří Waloszek s předsedou odborového svazu Rostislavem Paličkou

Jiří Waloszek

se narodil v roce 1973. V roce 1991 ukončil studium a následně začal pracovat pro OKD v dílnách na povrchu Dolu ČSA,

později Důl Karviná. V té době se stal členem zdejší odborové organizace. V červnu 1994 začal pracovat přímo v podzemí jako důlní zámečnický, a to až do roku 2008. V témže roce byl zvolen do funkce závodního inspektora bezpečnosti práce. Od roku 2013 působil ve funkci místopředsedy závodního výboru a od začátku roku 2015 ve funkci předsedy závodního výboru odborové organizace OS PHGN Dolu Karviná. Od července 2020 vykonává funkci předsedy Sdružení hornických odborů a zároveň od tohoto roku působí jako místopředseda Odborového svazu PHGN. Problematice bezpečnosti práce zůstal věrný a jako druhý místopředseda odborového svazu má problematiku BOZP v gesci a řídí práci svazových inspektorů. Nejvyšší hornické vyznamenání obdržel Jiří Waloszek za celoživotní přínos hornickému stavu i za to, že jako odborový funkcionář přispíval a přispívá k udržení sociálního smíru zejména v průběhu privatizace a posléze zestátnění OKD, stejně jako v průběhu utlumování těžebního průmyslu v rámci OKD i celého odborového svazu.

KOLEKTIVNÍ VYJEDNÁVÁNÍ

Odbory MND vyjednaly slušný růst mezd a zachování benefitů

Odborová organizace akciové společnosti Moravských naftových dolů Hodonín vyjednala v dodatku kolektivní smlouvy pro letošní rok velice slušný růst mezd včetně zachování zaměstnaneckých benefitů, které sehrávají ve firemní kultuře důležitou roli. O vyjednávání dodatku pro letošní rok HGN hovořil s předsedou odborové organizace MND Vladimírem Havelkou.

Vyjednáváte novou kolektivní smlouvu, nebo její dodatek?

Pro letošní rok jsme vyjednávali pouze dodatek. Kolektivní smlouva platí ještě pro tento rok a po prázdninách začneme s vyjednáváním nové podnikové kolektivní smlouvy. Platnost kolektivní smlouvy ve skupině firem MND je tři roky.

V minulosti zkomplikovala odborům kolektivní vyjednávání vládní uvalená daň z mimořádných zisků windfall tax. Letos začal platit vládní úsporný balíček, který mimo jiné zdanil zaměstnanecké benefity. Projevilo se to při kolektivním vyjednávání?

Daň z mimořádných zisků se u nás týká pouze jedné ze společností, a to těžební mateřské akciové společnosti MND. Co se týká takzvaného úsporného balíčku, tak spolu se zaměstnavatelem řešíme dopad především na stravování, což je z pohledu zaměstnanců jeden z nejvýznamnějších benefitů. Společně hledáme řešení s co nejmenším dopadem na zaměstnance. V tom panuje jednoznačná shoda, za což jsem rád.

Jaké měly odbory představy a podařilo se je naplnit?

Když jdeme na vyjednávání, tak mám vždycky nějakou představu, čeho bychom chtěli docílit. Ne vždy se všechno povede a v takovém případě si musím ujasnit priority. Každá ze společností skupiny MND má jiné ekonomické možnosti, odlišnosti ve svých byznysech, tomu uzpůsobené priority a z toho plynoucí odlišnosti v ustanovení kolektivních smluv. Musíme brát v potaz, že se zaměstnavatelům také navyšují náklady za energii, byť to v našem případě není zcela zásadní, jako je tomu u energeticky náročných firem typu oceláren, chemického průmyslu a dalších. Zvednou se firemní daně o

dva procentní body a zvažuje se i zvýšení daně z dobývání nerostů. V kontextu tohoto všeho jsem přesvědčen, že se podařilo dojednat rozumný kompromis v rámci daných možností jednotlivých společností ve skupině MND.

Za kolik tedy budou zaměstnanci skupiny MND pracovat, jak jim letos porostou mzdy?

Ve společnostech MND máme historicky nastaveno vyjednávání o mzdách celkově, to znamená základní tarifní mzdu plus prémie. Zvažovalo se několik variant způsobu valorizace na letošní rok. Nakonec se od ledna zvednou ve všech společnostech plošně. Mzdy stoupnou o 4 procenta plus další balík peněz pro navyšování podle finančních možností každé firmy. V případě mateřské společnosti se v pololetí navyší mzdy o další dvě procenta plošně a s dalšími jednotlivými navyšeními se celkový objem mezd bude dostávat k 10 procentům. Navíc byla v každé ze společností vyplacena v prosincové mzdě mimořádná odměna jako poděkování zaměstnancům za odvedenou práci a překonané období stále rostoucích cen.

Odbory budou bedlivě sledovat další vývoj inflace v letošním roce a v případě, že se bude vyvíjet nežádoucím směrem, budeme připraveni zahájit okamžitá jednání se zaměstnavateli skupiny MND v souladu s ustanovením platné kolektivní smlouvy.

Podařilo se zachovat i zaměstnanecké benefity?

Ano, dokonce v plné výši. Dlužno podotknout, že ze strany zaměstnavatelů žádný návrh na jejich snížení ani nebyl podán. Zaměstnavatelé si uvědomují, že benefity jsou důležitou součástí firemní kultury a sehrávají pozitivní roli v případě nábory nových zaměstnanců, respektive udržení stávajících při už tak napjaté situaci na trhu práce.

V březnu bude v Luhačovicích zasedat X. sjezd OS PHGN a poté naváže 1. sněm. Co od sjezdového jednání očekáváte?

Sjezd bude mým prvním ve funkci předsedy základní organizace a určitě se těším na setkání s kolegy z ostatních organizací. Dále mě, a určitě nejen mě, bude zajímat, jaký postoj zaujme náš svaz k současné napjaté situaci ve společnosti obecně a jaké postupy bude prosazovat i na úrovni Českomoravské konfederace odborových svazů, například co se týká cen energií. Myslím si, že v této věci bychom měli jednoznačně podpořit v rámci solidarity naše kolegy z Odborového svazu KOVO, pokud se rozhodnou k uspořádání protestů proti, teď už naprosto otevřeně, likvidaci českého průmyslu. Za současné cenové nerovnováhy energií se v rámci společného otevřeného trhu EU, ale i v celosvětovém srovnání, stáváme nekonkurenceschopní. Je třeba také zapracovat na prosazení rozumného odchodu do důchodu pro náročné profese. V tom by se měly odborové svazy sdružené v alianci průmyslových svazů vzájemně podporovat, protože v jednotě je síla!

Petr Kolev

Měsíčník Odborového svazu pracovníků hornictví, geologie a naftového průmyslu

HORNÍK – GEOLOG – NAFTAŘ
Vydává: Odborový svaz PHGN, www.osphgn.cz
Editor: Petr Kolev, e-mail: petr.kolev9@gmail.com,
mobil: 739 534 611